

KULDMUNA

NR 107

SEPTEMBER 2020

Sa loed Tabasalu Lasteaed Tibutare uudistelehte

SEPTEMBRIKUU KULDMUNAS:

- ✿ Kokkuvõte lastevanemate rahulolu küsitlusest 2020.a. ja tagasiside ettepanekutele; lk 2
- ✿ Mis on uut sellel õppeaastal? Ettevõtlikkuse õppimine Tibutare Lasteaias; lk 11
- ✿ Tarkusepäev koos teadusteatriga „Kolm pörsakest“; lk 17
- ✿ Väärtustades Eesti lasteaiaõpetajat; lk 18
- ✿ Tibutares toimus sügisene perespordipäev; lk 20
- ✿ Tibutare 9. rattamatk „Tunne oma koduümbrust“; lk 22
- ✿ SPORDI - JA OLÜMPIAMUUSEUM TIBUTARES; lk 25
- ✿ Tibude septembrikuised tegemised; lk 26
- ✿ MIKIDE „MINU KÄED“ KATSE; lk 29
- ✿ SIPSIKUTE TEGEMISED SEPTEMBRIS; lk 31
- ✿ VÄIKESTE NAKSIDE TEGEMISED TARKUSEKUUL; lk 33
- ✿ MUUMIDE SEPTEMBER; lk 42
- ✿ Uute Tibutare laste vastuvõtmine; lk 44
- ✿ Õnnesoovid sünnipäevalastele; lk 45

Kokkuvõte lastevanemate rahulolu küsitlusest 2020 aastal ja ettepanekutele tagasiside

Igal kevadel ootame lastevanemate mõtteid ja tagasisidet möödunud õppeaasta tulemuslikkusele ja ideid, ettepanekuid algavale õppeaastale. Oleme teinud ka statistikat vastanute osas. Viimase 7 aasta statistika on järgmine:

- 2014 aasta vastanuid 97 peret (55,11 % peredest)
- 2015 aasta vastanuid 95 peret (53,97 % peredest)
- 2016 aasta vastanuid 114 peret (65,5 % peredest)
- 2017 aasta vastanuid 93 peret (54,7 % peredest)
- 2018 kevad vastanuid 115 peret (76,7 % peredest)
- 2019 kevad vastanuid 109 peret (63,4 % peredest)
- 2020 kevad vastanuid 100 peret (59,2 % peredest)

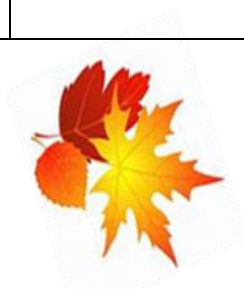

Oleme väga tänulikud kõigile kaasamõtlejatele ja tagasisidestajatele. Eriti tänulikud oleme tunnustuste, arvamuste ja ettepanekute eest, mida üheskoos arutame nii personali kui ka vanematega nõupidamistel ja püüame arvestada lasteaia arendamisel uuel perioodil.

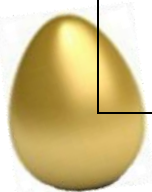
Rahulolu küsitluse kokkuvõte võrdluses olulistest küsimustes.

Rühm	Suhted Koostöö lasteaias	Õppe- kasvatustöö ja	Info liikumine Kasvukeskkond Maine
Naksid 6-7 aastased Vastajaid: 11	• Laste vahelised suhted 100% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 100% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (<i>kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks</i>)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 90,9% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 100% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.

Krõllid 6-7 aastased Vastajaid: 6	• Laste vahelised suhted 100% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul • Koostöö perega 100% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul.	• Info liikumisega rahulolu 100% väga rahul • Rahulolu rühmaruumidega 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 83,3% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.
Tibud 3-4 aastased Vastajaid: 15	• Laste vahelised suhted 80% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 80% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 93,3% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 100% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.
Mikid 3-4 aastased Vastajaid: 14	• Laste vahelised suhted 35,7% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 78,6% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 64,3% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 92,8% väga rahul või rahul (kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 78,6% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 78,6% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 71,4% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 92,9% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 78,6% väga rahul.
Muumid 4-5 aastased Vastajaid: 16	• Laste vahelised suhted 93,8% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul.	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 100% väga rahul või rahul.

	• Koostöö perega 86,7% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (<i>kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks</i>)		• Rahulolu õuealaga 100% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.
Sipsikud 4-5 aastased Vastajaid: 11	• Laste vahelised suhted 90,9% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 90,9% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (<i>kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks</i>)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 90,9% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.
Kiisud 5-6 aastased Vastajaid: 11	• Laste vahelised suhted 90,9% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 100% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul (<i>kes ei omanud seisukohta arvestatud rahulolevaks</i>)	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 100% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 90,9% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 100% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.
Piilud 5-6 aastased Vastajaid: 16	• Laste vahelised suhted 100% väga rahul või rahul. • Laste ja personalivahelised 100% väga rahul või rahul. • Koostöö perega 100% väga rahul või rahul. • Koostöö hoolekoguga 100% väga rahul või rahul.	• Õppekasvatustöö kvaliteediga 100% väga rahul või rahul.	• Info liikumisega rahulolu 93,8% väga rahul või rahul. • Rahulolu rühmaruumidega 93,8% väga rahul või rahul. • Rahulolu õuealaga 87,5% väga rahul või rahul. • Üldine rahulolu lasteaiaga 100% väga rahul või rahul.

Kokku vastanuid 100			
---------------------------	--	--	--

Kokkuvõtteid tehes näeme, et tulemused on head. 7 rühma vanemate rahulolu lasteaia õppekasvatustegevuste kvaliteet on 100 %. Ühel rühmal oli 78,6 % mis teeb keskmise rahulolu lasteaia õppekasvatustegevuste kvaliteedi 97,3% (eelmisel aastal oli keskmiseks rahulolu lasteaia õppetegevuse kvaliteediga 97,9%).

Siin kohal aga väike kokkuvõtte rahulolu uuringu tulemustest Tibutarese tervikuna.

Rahulolu uuriti kõigi arengukava valdkondade kohta, sest tulemustest lähtuvalt analüüsime 2018- 2021 arengukava eesmärkide täitmist ja kavandame edaspidist arendustegevust.

Osad uuringu kriteeriumid on ka arengukava eesmärkide tulemusnäitajateks, mida võrdleme 4 aasta lõikes. Arengukava tulemusnäitajate täitmine olulistest küsimustes 2019 aastal on järgmine:

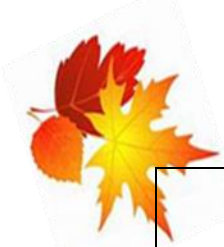

*LV- lapsevanem / P- personal

Arendus- valdkond	Alavaldkond	Rakendamine	Kriteeriumi täitmise % rahulolu uuringu põhjal 2020 LV/P*
1. Õpikäsitus	Metoodika	Rühmas on laste vahel head suhted	84,8/-
		Saan rühmaõpetajatelt infot oma lapse arengu kohta, arenguestlus toetab lasteaia ja pere koostööd	87,9/-
		Hindan rühmas läbi viidavate õppetegevuste kvaliteeti, olen rahul õppe-ja kasvatustöö tegevuste ja tulemustega	96,7/-
		Olen rahul oma teadmistega lasteaias toimuvatest õppetegevustest (nädalaplaan, õpetajalt saadav teave)	95,9/-
		Meie lasteaia süvasuundadeks on terviseedendus ja väärtuskasvatus (k.a. sotsiaalsete- ja õpioskuste programm Samm-Sammult) ja	84,8/ 96,3

2. Visioon		kunstiõpetus. Nende suundade rakendamisega olen rahul.	
	Õpetajate professionaalne tase	Laste ja rühmaõpetajate (k.a õpetaja abi) vahel on head suhted	96,8/ 100
		Rühmaõpetajad on minu ja mu lapse jaoks alati olemas	95,7/-
		Minu lapse rühmaõpetajad on professionaalsed ja teevad oma tööd pühendunult	96,8/-
		Hindan erialaspetsialistide (muusika-, liikumis-, kunstiõpetaja) tehtavat tööd	96,7/-
	Personalijuhtimine	Kvalifikatsiooninõuetele vastavad pedagoogid	100
		Aasta jooksul töölt lahkunud: pedagoogid, teised töötajad	2
		Aasta jooksul täiendkoolitustel osalenud pedagoogid	100%
		Personalirahulolu kaasamisega	85,2
		Personalirahulolu arengu toetamisega	96,3
		Personalirahulolu motiveerimise ja tunnustamisega	92,6
		Koolituskogemuste tutvustamine kolleegidele	88,9
		Majasiseste lahtiste tegevuste või sisekoolituse korraldamine kolleegidele, külalistele	6
	Visioon	Rühmaõpetajate käitumine on lastele eeskujuks	95,7/100
		Meie lasteaia põhiväärtuseks olevad hoolivus, avatus, koostöö, tervislikkus, traditsioonide austamine on kõikide oluliste huvigruppidega toimivad	93,5/100
		Meie lasteaia süvasuundadeks on terviseedendus ja väärtuskasvatus (k.a. sotsiaalsete- ja õpioskuste programm Samm-Sammult) ja kunstiõpetus. Nende suundade rakendamisega olen rahul	84,8/96,3
		Huvigruppide üldine rahulolu lasteaia juhtimisega ja toimimisega	92,4/100
		Analüüsi tulemused on võetud aluseks uute eesmärkide püstitamisel	82,4/-
		Olen nõus, et Tabasalu lasteaed Tibutare on väga hea lasteaed	97,9/100
	Kaasamine ja partnerluse	Hoolekogu toetab lasteaia arengut ja suudab mõjutada lasteaias toimuvat	97,9 /100
		Rahulolu korraldatud ühiste tegemistega peredele (traditsioonide väärtustamine);	86,9/ 100

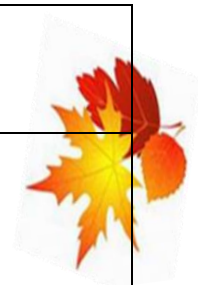

		Meie lasteaia traditsioonid toetavad meie lasteaia kultuuri (<i>personal</i>);	
		Lasteaed on avatud igakülgselt koostööle lapsevanematega	88,1/ 100
	Meeskonna kujundamine ja	Tibutare lasteaias on toetav eestvedamine, hooliv ja hästi koostöövõimeline meeskond	-/92,6
3. Õpikeskkond	Taristu	Olen rahul rühmaruumidega	92,4/92,6
		Lasteaial on olemas õppe- ja kasvatustegevuseks vajalikud lapsed arendavad vahendid	91,4/92,6
		Rühmas on olemas lapse arengut toetavad mänguasjad, õpikeskkond toetab arengulist-mängulist õpet	93,4/100
		Lasteaia õueatraksioonid pakuvad lastele piisavalt tegevust	86,9/88,8
	Tervisekaitse ja turvalisus	Lasteaia territoorium ja rühmaruumid on lastele turvalised	92,4/ 96,3
		Olen rahul lasteaia toitlustamisega	91,4/ 88,9
		Minu laps sööb lasteaias pakutavaid toite ja saab kõhu täis.	91,3/-
	Tugiteenused	Iga lapse individuaalsust ja arengu vajadusi toetatakse professionaalselt (vajadusel individuaalne õpe õpetajaga, õppimine väikegrupis, HEV lastele vajalik tugi ja õpetajate nõustamine)	40,2/84,7
		Olen rahul logopeedi toetava tegevusega lapse arendamisel	94,6/-

8-st rühmast tulnud lapsevanemate korduvad, arutamist vajavad ettepanekud ja tagasiside 2020 kevad rahulolu-uuringu põhjal.

<u>Suhetest ja koostööst lasteaias veel..</u>	Lasteaia pedagoogilise nõukogu seisukoht
Suhetega olndi üldjuhul rahul ja ettepanekuid ei tulnud.	
Infoliikumise parendamiseks lasteaia ja vanemate vahel soovitatakse:	
Õpetajad võiks anda kohe infot, kui laps on halvasti käitunud. Nii saame kodus kohe tegeleda. Tagantjärele on see	Püüame järgida seda põhimõtet. Samas kui probleem on laste vahel lõpetatud, siis selle uuesti rääkimine ei ole lapsele hea.

keerulisem. Et mitte nii, et probleem on juba ammu õhus vaid täna juhtus selline asi ...	
Tänaksime lasteaia direktorit väga meeldiva toetuse ja kirjade eest eriolukorra ajal. Tema saadetud lastele suunatud arendavad leheküljed olid väga teretulnud. Samuti täname lasteaia juhtkonda saadetud info eest kogu õppeaasta jooksul. Täname! Väga suured tänud muusikaõpetajale videote eest! Need olid suurepärased.	Tänud märkamast!
Nädala menüü iga nädal e-postile	Nädala menüü on kodulehel iga nädal olemas kohe esilehel.
<u>Olen märganud terviseedenduse ja väärtuskasvatuse mõju järgmises:</u> Minu täiendavaid mõtteid, ettepanekud õppe- ja kasvatustegevuse kohta ja terviseedenduse, väärtuskasvatuse arendamiseks:	
Lapsed rääkisid õhinal hammaste hooldusest ja esmaabist. Samuti teavad vähemalt teoorias, kuidas teiste lastega käituda.	
Laps tuli lasteaiast väga heade kätepesu oskustega. Oleme seda kodus ka harjutanud algusest peale, aga lasteaias õpetatu jättis millegipärast sügavama mulje lapsele :)	
Laps armastab juurvilju, aedvilju ja küsib neid vahepalaks ka kodus. Lapsed rääkisid õhinal hammaste hooldusest ja esmaabist. Samuti teavad vähemalt teoorias, kuidas teiste lastega käituda.	
On olnud põnev jälgida, kuidas poeg tuleb uute oskuste ja teadmistega koju ning ta õhinal ka meile jagab. Ja see avab pidevalt uksi uute asjade proovimiseks. Lisaks on näha, et tal on pidevalt uusi viise eneseväljendamiseks!	
Laps armastab juurvilju, aedvilju ja küsib neid vahepalaks ka kodus. Lapsed rääkisid õhinal hammaste hooldusest ja esmaabist.	
Lapse sotsiaalsed oskused on hästi arenenud, sest õpetajad on väga pädevad selle toetamises. Veel tahan kiita oskust panna lapsi koos töötama. Jõuluetendus oli super ja sujus laitmatult tänu oskuslikule õpetamisele. Aitäh teile! (Tibud)	
Lapsed saavad praegu küll aegajalt käia väljasõitudel teatrisse, muuseumisse, mujale toredatesse kohtadesse. Aga veel toredam oleks, kui nad saaks seda teha veelgi tihedamini. Saame aru, et see kuulub eraldi arutelu teema alla, aga meie pere arvamus on, et selliste tegevuste jaoks võiks olla lubatud ka rühmas lapsevanemate poolne raha kogumine, et väljasõite korraldada (ning vajadusel ka korralduses osaleda).	Kui vanemad ise korjavad raha ja kõik vanemad on nõus, siis saab korraldada täiendavaid õppekäike.
Menüü on lihtne ja minu arvates sobiv.	Jälgime pidevalt laste toidueelistusi ja kui enamus lapsi ei söö, siis katsetame veel korra ja siis võtame menüüst maha.
<u>Ettepanekuid lasteaia tugisüsteemide paremaks rakendamiseks:</u>	
Ei ole saanud lapse kohta kommentaari, kas tal oleks vaja logopeedilist abi või mitte. Ei ole kursis, kas laps on logopeediga kokku puutunud.	Logopeed täitis kõigi laste kohta kõnekaardi e-päevikus Eliisis. Lisaks on näha Eliisis lapsega

	tugiõppes tehtav (nende laste osas, kes tugiõppele võetud).
Logopeed Aade, kes helistas ja uuris lapse (ja pere) käekäigu ja häälikute õppimise kohta ka eriolukorra ajal.	Oleme tänulikud, et märkasite logopeedi initsiatiivi.
<u>Minu ettepanekud, mõtted huviringide osas:</u>	
Huviringidega ollakse rahul.	Jätkame samade ringidega, kui ringide juhendajad valmis. Tütarlaste aeroobika, juhendaja Signe-Britt lõpetas praegu ringi, kuna tal on põhitööl suurem koormus.
Kas ujumis ring Tabasalu Ühisgümnaasiumi ujulas saab uuesti ellu kutsuda?	Esimese aasta käib vanem ise lapsega. Teisel aastal tuleb treener Reet kokkuleppel edasijõudnutele järele, leping Ujumisklubiga.
Huvi ringide info ei ole kättesaadav. Pooli huviringe nimekirjas näen esmakordelt. Huviringidesse registreerimine väga keeruline.	Kõik huviringid, mis Tibutares toimuvad, on kodulehel üleval. Huviringidesse registreerumist korraldab huviring ise. Kõige väiksematele (3-4 aastastele) kõik huviringid ei laiene, sest laps vajab kohanemist oma kollektiivis ja liigne koormamine ei tule lapsele kasuks.
My Dance võiks saata arveid kuualguses.	Palun pöörduge otse klubi poole. Lasteaed pakub ainult ruumi, rendilepingu alusel, klubi esitab arveid ja korraldab tegevust, kogub tasu.
Natuke morjendas see, et trennid jäid ära lasteaia ürituste pärast (saal hõivatud).	Lasteaia tegemised, õppekava täitmine on primaarsed. Võimalusel oleme rentnikele teist aega pakkunud.
Minu täiendavaid mõtteid seoses laste kasvukeskkonnaga (tähelepanekud turvalisuse osas), toilitustamine:	
Õueala valgustuse parandamine	ESF rahastuse toel saigi meie mänguväljak sel suvel uue kaasaegse valgustuse.
Mänguväljakutel ohtuse tagamine	Turvalisuse suurendamisega hoiame autovärvad nüüd pidevalt lukus. Jalgvärvatele on paigaldatud täiendav ketiga aas, mida lapsel on raske avada lisaks lingile. Palume vanematel mitte lubada avada ise lapsel väravat! Olgu see ikka vanemate teha.
Täiustatud õueala on väga tore. Varem oli suur, aga suht tühi õu, kuigi õuesõppel/olemisel oli suur osakaal. Nüüd on palju rohkem tegevust lastel.	Meil on väga rõõmus meel, et tehtud märgatakse. Peame jätma osa ala vabaks, et saaksime korraldada liikumistegevusi õues, mil liikumisõpetaja kasutab oma inventari ja liikumisvõimaluse peame tagama.
Soodustada rohkem õuesõpet - selleks oleks vajalik näiteks varjualune, tahvel, pingid jne.	Meie lasteaia hoone projekt on väga hea- on 8 katusealust, kus saab ka vihmase ilmaga

Soodustada rohkem õuesõpet - selleks oleks vajalik näiteks varjualune, tahvel, pingid jne	õuesõpet teha. Õueala on „täis ehitatud“. Ei saa ehitada maaaluste tehnosüsteemide peale. Tahvlid oma terrassile said kõik rühmad, kes seda tahtsid ja laste toole meil ka jagub.
Mängulisem mänguväljak - rohkem ronimisatraktsioone ja võimalust igal lapsel alati aktiivselt väljas aega veeta.	Meie mänguväljaku arendamisvõimalused on ammendunud. Samas meie kõrval on TUI pargi mänguväljak, kus samuti õpetajad saavad lastega käia ja käivadki. Seal ka aed nüüd ümberseega turvalisus tagatud.
<u>Lasteaiaelus on olnud sel aastal kõige meeldivam:</u>	
TERVE EESTI EEST salatite ja sügisandidega lõbusate võistluste üritus. Õpetajate soov ja motivatsioon lastega tegeleda. Naksid ja Muumide õpetajad - korraldasid lastele rühmas luulevõistluse, kui lasteaedade vaheline võistlus ära jäi. Kõige meeldivam, et laps hommikuti tahab minna lasteaeda ja õhtul ei taha ära tulla. ET lasteaias laps sööb väga hea isuga kõhu täis. See, et mu poeg tuleb igapäevaselt koju nii, et tal on nägu naerul! On näha, et talle meeldib seal, talle meeldivad tema õpetajad, talle meeldivad tema kaaslased.. Mul on hea meel, et ta tunneb end seal turvaliselt ning see ongi kõige tähtsam! Soe suhtumine õpetajate poolt. Ühine jalutuskäik Tabasalu kooli terviserajale (see on meie pere pojale väga suur elamus olnud, millest ka kuid hiljem räägib). Positiivne emotsioon - nii rühmaõpetajad kui lapsed saavad hästi läbi ja see on kõige tähtsam. Tervist edendav päev oli väga tore. Lapse sotsiaalsed oskused on hästi arenenud, sest õpetajad on väga pädevad selle toetamises. Veel tahan kiita oskust panna lapsi koos töötama. Jõuluetendus oli super ja sujus laitmatult tänu oskuslikule õpetamisele.	
<u>Tooksin esile tunnustamist vääriavad inimesed, teod:</u>	
Konkreetsed tänud töötajatele kogusin kokku ja vormistasin tänukirjadeks personalile, mis sai üle antud 31.08.20 personali tänuüritusel Vanematele ja lastele meeldis väga sügisene Tervisepäev: TERVE EESTI EEST, salatitekonkurss, degusteerimine ja lõbusad spordivõistlused sügisandidega. Kiisud ja Krõllide vanemad hindasid kõrgelt Lottemaa jõuluürituse külastust. Väga meeldis, et muusikaõpetaja Birgit saatis lastele salvestatud muusikatunni video kehtestatud eriolukorra abil. Sellest oli palju kasu laste päeva mitmekesistamisel. Meeldiv oli ka kunstiõpetaja veebipõhine kunstinäitus laste kunstiteostest. Lapse sotsiaalsed oskused on hästi arenenud, sest õpetajad on väga pädevad selle toetamises. Veel tahan kiita oskust panna lapsi koos töötama. Jõuluetendus oli super ja sujus laitmatult tänu oskuslikule õpetamisele. Äitäh teile! (Tibud)	
<u>Meie lapsele, perele valmistas muret sel aastal seoses lasteaiaga:</u>	
Toidukordade ajal võiks olla alati lastele kättesaadav leib. Seda lapsed üldiselt söövad ja päris näljas siis ei ole. Olen märganud, et joogiks pakutakse palju magusat	Leiba anname alati supi kõrvale ja kui vaja anname leiba rühma juurde. Meil on lasteaias veeaparaat, mis puhastab joogivee hõbefiltriga ja annab veele õige PH taseme. Rühmad annavadki antud vett lastele joogiks. Püüame suhkrut kogust toidus vähendada.

mahla. Toidu kõrval võiks minu arust olla pigem lahja morss või vesi.	
Mina ei oska muret tekitavaid näiteid tuua. Põhjus selles, et kui ka midagi "häirib" siis see saab jooksvalt ka kohe lahenduse.	Õige ongi kohe reageerida, nii tuleb ka kiirem lahendus.
Lastel võiks olla võimalus individuaalsete eripärade tõttu magamise ajal tegeleda mõne rahuliku tegevusega, nt lugemine, joonistamine vmt. Minu lapsel põhjustab kahjuks päevane "magamine" (mida ta füüsiliselt ei vaja) stressi ja see on ka ainuke negatiivne emotsioon seoses lasteaiaga. Kõik muu on suurepärane.	Uuest aastast oleme lühendanud magamisaega. Laste „puhketund“ on kell 13.30 - 14.30. Kes kauem puhkust vajab, siis kuni 15.00. Samas lapsed, kes on pika päeva koos 20 lapsega, vajavad kindlasti rahunemise aega ja vaikust. Kui koheselt vabastaksime lapsed voodisse minekust, siis tahaksid seda kõik lapsed, samas enamus lapsi magab rahulikult puhkeajal.
<u>Minu ettepanekud, mõtted lasteaia arendamiseks:</u>	
Väga meeldiks, kui lapsed ennem lõunaund hambaid pesevad. See ei pea olema 2min, usun et piisab ka 30 sekundist, kuid siis lapsed võtavad teistelt õppust. Rühma õpetajad võiksid anda järjepidavat tagasisidet õpitust või lapse arengust. Mida võiks rohkem lapse puhul ka kodus tähele panna vms. Vastus: Arenguvestlus on 1 kord aastas, püüame ka tihemini anda tagasisidet lapse arenguaspektidest (samas ühtul vesteldes lapsevanemaga, peab õpetaja suutma ka ülejäänud lastel silma peal hoida). Seega hommikul ja õhtul, kui õpetaja jälgib rühmatait lapsi, ei saa ta igale vanemale põhjalikku ülevaadet anda. Tahaks rohkem näha väärtuskasvatust, mis puudutab teistega arvestamist, kiusamist ja hoolimist. Vastus: Meil kõigis rühmades süvendatud õpe sotsiaalsete ja õpioskuste arendamiseks Samm- Sammult. Laste väärtushinnangute kujundamine on pikk ja järjepidev protsess, aga kindlasti mõjus.	

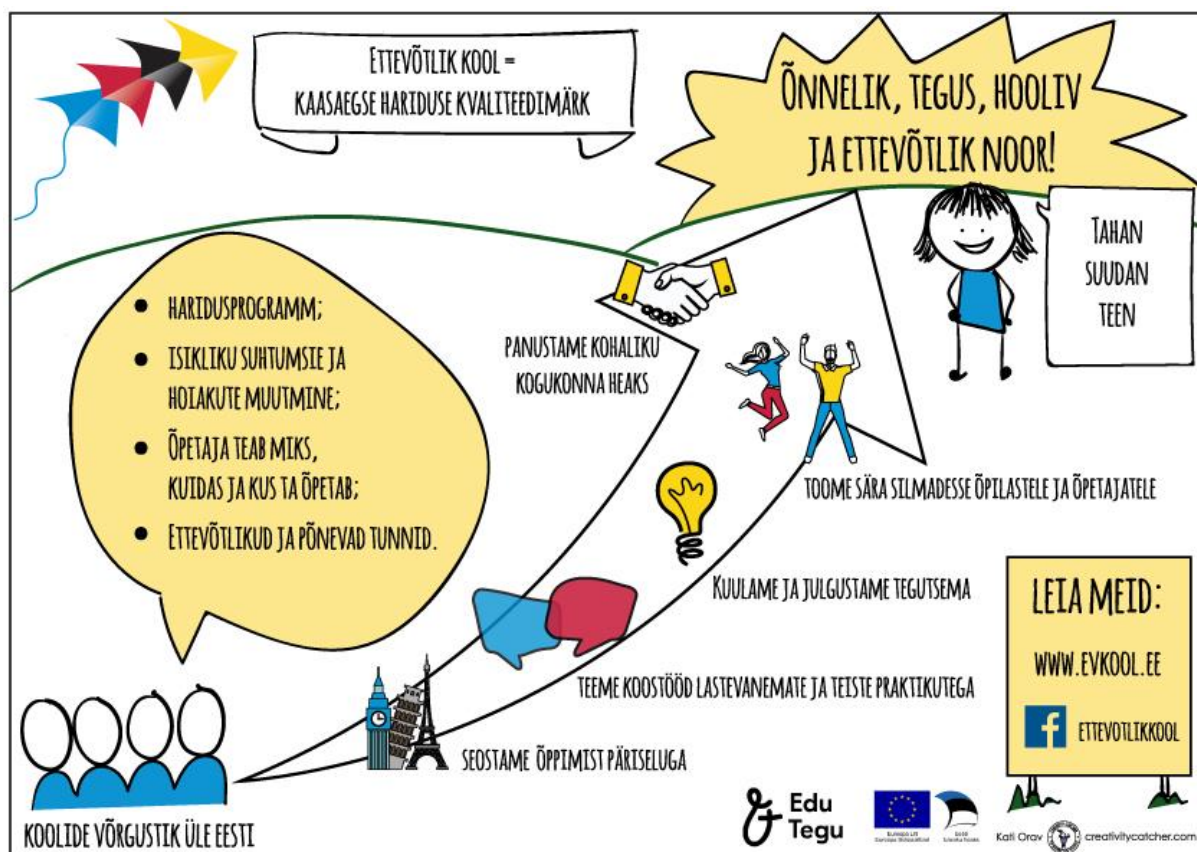
Mis on uut sellel õppeaastal?

Ettevõtlikkuse õppimine Tibutare Lasteaias

Alates sellest aastast, püüame hakata teadlikult arendama lastes ettevõtlikkust. Lähtume laste õpetamisel põhimõttest: TAHAN-SUUDAN-TEEN. Seega, mida laps suudab, seda ta ka ise katsetab ja saab eduelamuse.

Oleme meeskonnaga läbinud ettevõtlikkuse õppe baas-, rakendamine- ja standardi koolituse INNOVE taotlusvoorude toel.. Ettevõtlikkus kui väärtus haakub meie lasteaia visiooniga ja ma usun, et ka teie olete huvitatud, et teie laps oleks ettevõtlik, saaks endaga hästi hakkama ja suudaks ka midagi uut välja pakkuda.

Ettevõtlikkus loob innovatsiooni. Innovatsioon on võime loovalt mõelda ning erinevalt tegutseda, seda kasulikult ja efektiivselt viisil. (Alar Karits, Tartu Ülikooli rektor).

Ettevõtlikkuspädevus on kujundatav. Omandame teadmisi ja oskusi ettevõtlikkuse võtmes- laste endi planeeritud ja läbiviidud tegevused muudavad nad iseseisvamaks, lapsed teevad koostööd nii omavahel kui ka haridusasutusest väljaspool olevate abijõududega.

Ettevõtlikkus on hoiak, mida iseloomustavad loov ja uuenduslik mõtlemine, saavutusvajadus. Ettevõtlikkus avaldub kõigis eluvaldkondades, viitab inimese võimele mõtteid tegudeks muuta. See eeldab loomingulisust, uuendusmeelsust ja riskivalmidust, samuti oskust võimalusi ära tunda, tegevust kavandada ja kavandatud ellu viia.

Ettevõtlik inimene saab iseendaga hakkama.

Milleks arendada oskust olla ettevõtlik?

Me peame suutma lapsi ette valmistada eluks, mida veel ei eksisteeri, tehnoloogiate kasutamiseks, mida veel pole leiutatud, ning õpetama neid lahendama probleeme, mida me ei oska täna veel ettegi kujutada.

- Teadmiste ja oskuste paremaks omandamiseks kasutavad õpetajad aktiivõppemeetodeid ja teevad koostööd, parendamaks õppevaldkondadevahelist lõimumist.
- Laps osaleb enda õpitulemuste hindamises.
- Ettevõtlikkusõppes on **hariduse eesmärgiks** seatud **ettevõtliku hoiaku** kujundamine.
- **Tahan- suudan- teen hoiakuga laps on julge algataja, otsib uusi lahendusi, on kõrge motivatsiooniga, tegutseb koos teistega, püstitab eesmärgi, saavutab tulemusi, on vastutustundlik ja hooliv ning võimeline ise ennast analüüsima.**

Ettevõtlikkuse kujunemist toetav õppeprotsess

Õppija areneb õppeprotsessist saadavate mõjutuste kaudu ja ettevõtliku inimesena panustab tööealiselt ühiskonna arengusse.

Õppeprotsess- on suunatud õppija mõjutamisele ja sõltub põhiliselt õpetajast, kes selle üles ehitab.

Õpetaja- põhiroll on õppeprotsessi ülesehitamine selliselt, et see võimaldaks õpilastel parimal viisil areneda, kaasates kolleegide, ettevõtjate, lapsevanemate, kogukonna võimalusi.

Riiklik õppekava eeldab, et laps on ettevõtlik ja et õpetaja oma tegutsemisega toetab sellise suhtumise arengut. RÕK nõuab lapse kaasamist tegevuste kavandamisse, suunamist valikute tegemisele ja tulemuste analüüsile. Õpetaja kui laste arengu suunaja ning arengut toetava keskkonna looja peab suutma õppe-ja kasvatustegevustes luua tingimused, et arendada laste suutlikkust:

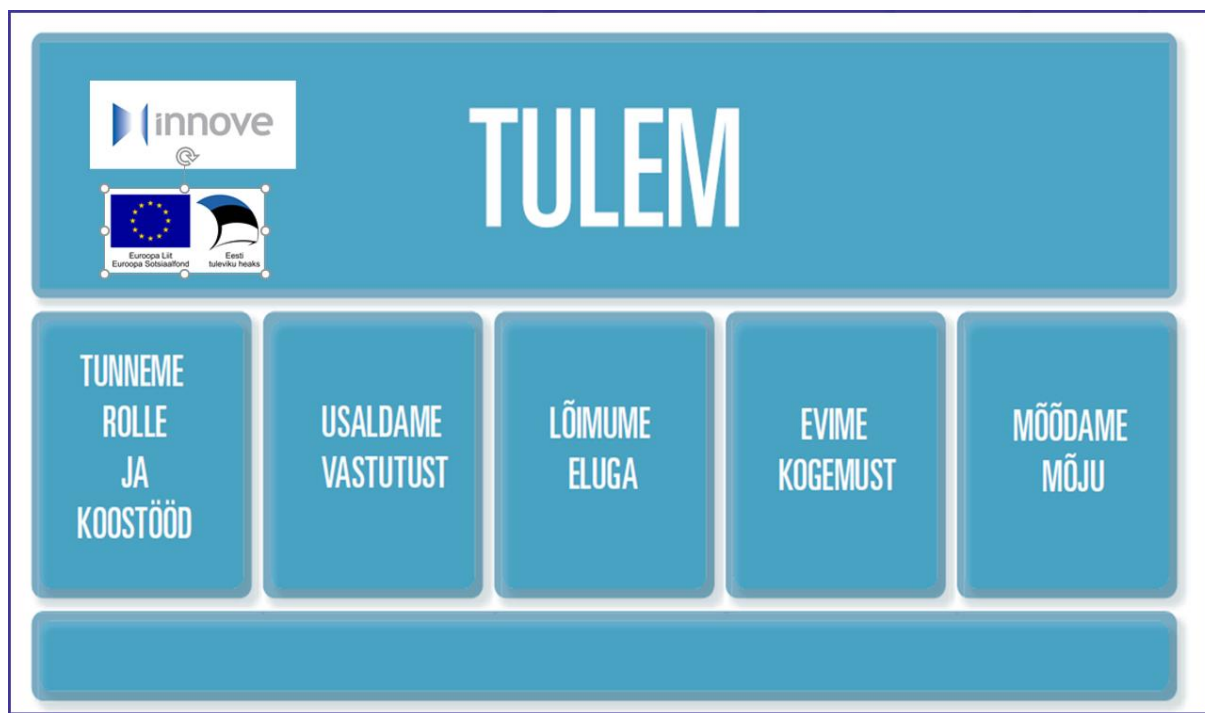
- Kavandada oma tegevust, teha valikuid
- Seostada uusi teadmisi varasemate kogemustega
- Kasutada omandatud teadmisi erinevates olukordades ja tegevustes
- Arutleda omandatud teadmiste ja oskuste üle
- Hinnata oma tegevuse tulemuslikkust
- Tunda rõõmu oma ja teiste õnnestumistest ning tulla toime ebaõnnestumistega.

Soovitusi ettevõtliku õppetegevuse ülesehituseks

- **Häälestus**- õppija häälestatakse õppimisels, äratatakse huvi teema vastu, selgitatakse välja eelteadmised, suunatakse oma tegevusele eesmärgi seadma. **Teema- mõttekaart- mida teame, mida tahame teadma, kuidas saame teada.**
- **Õppimine**-huvi säilitamine, laste püüdluste toetamine, positiivse sotsiaalse õpikeskkonna loomine, uue info sidumine tuttavaga, mõistmine ja arusaamine, seostamine uue kogemusega.
- **Peegeldumine**- õpitu kasutamine uutes seostes, oma uute teadmiste võrdlemine teiste omadega (näiteks rüjma või paaritöös), sooritatud

tegevuse hindamine, tagasiside, kokkuvõte ja järelduste tegemine, hinnangu andmine, uute eesmärkide seadmine.

Ettevõtliku õppetegevuse ettevalmistamises ja läbiviimises on oluline saavutada TULEM

Tunneme rolle ja koostööd- ettevõtlikus õppeprotsessis on igal protsessis osalejal täita kokkulepitud ja aktsepteeritud roll. Rollide täitmisel toetatakse teineteist aktiivselt ning tehakse selleks koostööd.

Usaldame vastutust- õppijal on reaalne vastutus õppeprotsessis ning ta mõistab, et valikud toovad kaasa tagajärgi.

Lõimime eluga- kaasame õppetöösse lasteaiaväliseid partnereid, et saaksime teada, mida õpituga päriselt peale hakata.

Evime kogemust- õppijal on õpitu praktilise rakendamise kogemused, nii positiivsed kui ka negatiivsed. Teeme päris asju kogukonna heaks.

Mõõdame mõju- õppeprotsessis toimub pidev tagasiside õppeprotsessi osaliste vahel nii õppijalt õpetajale kui ka vastupidi.

Näited tunneme rolle ja koostööd:

Kaupluse mäng, mänguasjade tegemine, reptseptiraamatu koostamine ja toidu valmistamine, leiva tegemine, lillepeenra tegmine.

Usaldame vastutust- kui keegi ei täida oma ülesannet või rolli, ei lähe me projektiga edasi.

Lõimime eluga- kaasme partnereid, teeme ise praktiliselt läbi.

Õppekäikude/ekskursioonide/matcade, külaliste kaasamisel töölehe tegemine. Enne retke teha eeltöö ootuste kaardistamiseks. Retkejärgselt kokkuvõtete tegemine (mida nähti, mida kogeti).

Evime kogemust - isikliku kogemuse saamine ja omamine on olulised õpitut kinnistavad tegurid.

Näiteid: rühma või lasteaia ürituse korraldamine, peenra rajamine ja selle eest hoolitsemine, kingtuste tegemine vanematele, vanavanematele, kogukonna liikmetele, sotsiaalpartneritele, piparkookide valmistamine kingituseks jne.

Möödame mõju

Ühine analüüs - enese ja kaaslaste tegevuse hindamine, tesotatud tegevuste positiivsete ja negatiivsete külgede väljatoomine.

Lapse eneshinnag

Juhendaja hinnang, hinnanguvestluse läbiviimine ja vaandumine, et õppija on tagasisidest õigesti aru saanud.

Valmis tööde eksponeerimine ja praktikas kasutamine.

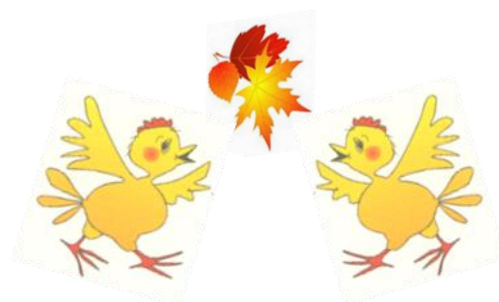
Õppijad rakendavad teadmisi praktiliselt, edastavad õpitut teistele.

Õppetegevust planeeride mõtle läbi:

- Kuidas ma saan jagada vastutust õppetöö eest, lubades lastel rohkem otsustada ja aktiivsemalt õppeprotsessis osaleda?
- Kuidas saan anda põhjuse/eesmärgi õppimiseks?
- Kuidas ma saan läbi viia meeskonnatööd, et lapsed saaksid õppida üksteiselt ja täita grupis erinevaid rolle?
- Kuidas ma saan teha koostööd teiste täiskasvanutega väljaspool lasteaeda, luues nendega sidemed, ning näidata lastele, et nende panus on oluline ka väljaspool lasteaeda.
- Kuidas ma saan panna lapsi nägema oma õppetöö tulemusi ja mõistma seda, kuidas nad õpivad?

Ettevõtlikus õppes on hariduse eesmärk ettevõtliku hoiaku kujundamine, kus õpetajad toetavad ja julgustavad õppijat:

- Olema julge algataja
- Otsima uusi lahendusi
- Olema kõrge motivatsiooniga
- Tegutsema koos teistega
- Püstitama eesmärgi
- Saavutama tulemusi
- Olema vastutustundlik

- Olema hooliv
- Võimeline ise ennest analüüsima.

Kuidas lapsevanem saab toetada lapse ettevõtlikkuse kujunemist:

Andes lapsele ülesandeid ja kohustusi kodus ning toetades neid, et ülesanded saaks edukalt täidetud.

Olles positiivne, muutes ebaõnnetumised ja vead õppimiskogemusteks.

Küsidest laste arvamust ja kaasates neid otsuste tegemisse.

Julgustades lapsi saama uusi kogemusi- see ei pea alati maksma raha.

Toetades laste ideid ja aidates neil arendada nende huvide, annete ja võimetega seonduvat.

Haridusprogrammi „Ettevõtlik lasteaed“ süsteemne rakendamine aitab:

siduda õpitut päriseluga

teha edukat koostööd lapsevanemate ja partneritega

muuta õppetöö huvitavamaks

tuua sära silmadesse nii lastel kui ka õpetajatel

panustada kohaliku kogukonna heaks, tehes midagi reaalselt ära,

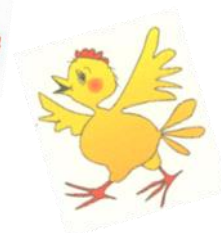
arendada tervet organisatsiooni viies läbi sisehindamist ja kavandades arendusprotsesse tuginedes ettevõtliku õppe standardile.

Häid näiteid, mida lasteaed teha

- Õpitakse inimestelt, kes meid aitavad, külastades nt tuletõrjujaid, politseid, arste jne.
- **Vanemad ja vanavanemad tutvustavad oma elukutseid.**
- **Valmistatakse ja müüakse esemeid kooli fondi suurendamise või heategevuse eesmärgil.**
- **Projektid, mis toovad kasu laiemale kogukonnale, nt jäätmete ümber töötlemine, keskkonnast hoolimine ja vabatahtlik töö. – koostöö Pihlakoduga?**
- Kohaliku elu uurimised, nt liiklus, poed, ehitised, inimeste ametid jne.
- Väljaspool lasteaia õppimise võimalused.

Reeli Simanson

Tabasalu Lasteaed Tibutare direktor

Tarkusepäev koos teadusteatriga „Kolm põrsakest“

Sel aastal alustasime uut hooaega kohe õuesõppega ja väga õhinapõhiselt. 1. septembriks oli külla kutsutud teadusteater „Kolm põrsakest“. Lapsed said osa mitmetest põnevatest katsetest, oli tossu ja leeki ja lõpuks üks vägev pauk ka. Muidugi ei puudunud õpetusest selgitused, miks see kõik nii toimub ja ka ohutusõpetus, üksi ei tohi kõiki nähtut järele proovida. Viimase katse lõppedes hüüdsid kõik lapsed koos „veel kord, veel kord“. Ju siis oli ikka põnev, kui kordust oodati.

Reeli Simanson
direktor

Väärtustades Eesti lasteaiaõpetajat

Kõik me tuleme lapsepõlvest. Milliseks see aeg lapse jaoks lasteaias kujuneb, on paljuski lasteaiaõpetaja teha. Laps õpib esimese kahe-kolme eluaasta jooksul rohkem kui kunagi hiljem koolis, tööl või ülikoolis. See on lapse enese tahted, mille abil ta püsti tõuseb, käima ja kõnelema hakkab. Väga oluline on toetav suhtumine lapse pingutuste, edusammude, aga ka ebaõnnestumise puhul. Lapse kasvades kardetakse enam just eksimist ja ebaõnnestumist, kuid tegelikult õpitakse sellistest kogemustest kõige enam. Võrreldes kooliõpetaja ja lasteaiaõpetaja töö metoodikat saadakse koolis keskenduda rohkem aine õpetamisele, aga lasteaias lapse igakülgse arendamise protsessile. Seega on lapse esimesel õpetajal lasteaias väga oluline roll tema edaspidises kujunemises.

Mittetulundusühing Eesti Lasteaednike Liit loodi 09.04.91.a. Tartus. ELALI tegevuse eesmärgid on alushariduse valdkonna töötajate ühtsustunde tugevdamine, nende kutsehuvide kaitsmine, sh alushariduse valdkonna töötajate esindamine palgaläbirääkimistel, professionaalse arengu toetamine, kutsehariduse edendamine, erialase täiendkoolituse edendamine, koostöö arendamine teiste liitude ja organisatsioonidega.

18.–29. maini 2015. aastal toimus üle-eestiline toetusallkirjade kogumine lasteasutustes ja jätkus avalikel kõnekoosolekutel Tartus 8. juunil, Põltsamaal 9. juunil, Paides 10. juunil, Viljandis 11. juunil, Pärnus 12. juunil, Tallinnas 15. juunil. Eesti Lasteaednike Liit andis lasteaednike nimel 15. juunil, 2015.a üle kollektiivse pöördumise Riigikogule koos kogutud 27 220 toetusallkirjaga.

Pöördumine võeti menetlusse ja 1.septembrist 2018 tõusis kõrgharidusega lasteaiaõpetaja palk 80%-ni kooliõpetaja alampalgast ning 2019. aastal 90%-ni, kusjuures magistrikraadiga lasteaiaõpetajatel võrdseks kooliõpetaja palga alammääraga.

Selle sündmuse tähistamiseks ja avaldamaks tänu Eesti Vabariigi valitsusele ja kõikidele omavalitsustele, sõitsid kõik lasteaednikud nüüd viis aastat hiljem taas ratastel. Sel aastal kutsus ELAL 08.06-15.06 kõiki lasteaednikke osalema virtuaalsel rattaretkel. Selle retkega soovisid lasteaiaõpetajad näidata seda, et oleme tänulikud lasteaiaõpetajate väärtustamise eest Eesti ühiskonnas. Samuti selle eest, et nende palga alammäär on nüüdsest seotud kooliõpetaja palga alammääraga, motiveerides sellega noori valima tulevikus lasteaiaõpetaja elukutse. Veel soovisime avaldada tänu omavalitsustele, kes liitusid valitsuse ettepanekuga tõsta lasteaednike palku oma omavalitsuse piirides riiklikult kehtestatud alammäärani. Kõik lasteaednikud on oodatud liiduga ühinema, sest koos oleme tugevamad!

	Maakond	Läbitud kilomeetrid
1	Maakond	
2	Harjumaa	5721
3	Hiiumaa	25
4	Ida-Virumaa	425
5	Jõgevamaa	1392
6	Järvamaa	889
7	Läänemaa	335
8	Lääne-Virumaa	745
9	Põlvamaa	509
10	Pärnumaa	445
11	Raplamaa	381
12	Saaremaa	341
13	Tartumaa	2573
14	Valgamaa	0
15	Viljandimaa	1426
16	Võrumaa	453
17	Kokku	15660

Vaadates tulemusi ELAL-i kodulehel ilmneb, et kõige suurem osavõtt retkest oli Harjumaal, kokku läbiti 5721 kilomeetrit.

Tibutare sportlikud ratturid (Angela, Piret, Pille, Mari, Aili, Lea, Meelika ja Anna) sõitsid kokku nädala jooksul 317 kilomeetrit.

Harku vallas toimus 13. juunil ka ühine rattaretk, kus osales

neli lasteaeda – Tabasalu

Lasteaed Tibutare,

Tabasalu Teelahkme

Lasteaed, Harku

lasteaed ja Pangapealse

lasteaed, kokku 20

ratturit. Iga meeskond alustas sõitu oma lasteaia juurest ja kohtuti lõpuks Tilgu sadamas, kus sadama kapten tutvustas sadama laiendust, tegi kohaletulnud lasteaednikele ekskursiooni ning ürituse rosinaks oli tore piknik. Meeleolu aitas luua Pangapealse muusikaõpetaja oma lõõtsal, ilm oli ilus ja meri sinine. Tekkis mõte, et tegelikult võiks iga

suve alguses teha Harku valla lasteaednikega ühise jalgrattaretke või jalgsimatka mõnda valla looduskaunisse või ajaloolisesse paika.

Rattaretke korraldaja

Anna Sõõrd

Tibutares toimus sügisene perespordipäev

Värskes õhus liigub laps, kobedamaks saab ka paps!

Euroopa Spordinädala raames toimus Tabasalu Lasteaia Tibutare õuealal 23. septembri õhtupoolikul perespordipäev. Euroopa spordinädala eesmärk on tõsta inimeste liikumisharrastuse ja spordialast teadlikkust kogu Euroopa Liidus.

Sissejuhatuse spordinädalasse tegi Tartus asuv Baltimaade suurim Spordi- ja Olümpiamuuseum, kes käis Tibutares külas, et tutvustada lastele Eesti kuulsaid sportlasi ja vanu spordivahendeid. Väikestel tibutarelastel oli uudistamist küllaga - nad õppisid seostama spordialasid ja spordivahendeid, mõistsid miks spordivahendid, mida nad tänapäeval kasutavad, nägid vanasti hoopis teistsugused välja. Lapsed tutvusid tegevuse käigus erinevate spordialadega ja nuputasid, milline võiks olla nende endi lemmiksport. Läbi erinevate liikumismängude õppisid tulevased sportlased tunnetama keha ja panid proovile oma osavuse, kiiruse ja tähelepanuvõime. Samuti said lapsed teada, miks on tähtis enne trenni teha soojendus ja miks on tähtis hiljem puhata.

Õhtusest spordipäevast võtsid osa nii suured kui ka väikesed tibutarelasted, vennad-õed ja lapsevanemad. Kõik olid kohal, et koos nautida liikumist ja sportlikku

tegutsemist. Spordipäev algas õues ühise soojendusvõimlemisega, edasi tuli läbida erinevaid alasid: täpsusvise tennispalliga läbi rõnga, kotisjooks, palliralli ja saapavise vastu kurikaid. Laste ja lapsevanemate ühised tegevused pakkusid rõõmu, lusti ja võistluspinget kõigile. Eriti meeleolukaks kujunes isade jooksuvõistlus üle kelgumäe pallide

kandmisega. Spordipäeva lõpetas piknik, kus rühmad kogunesid oma terassidele, et üheskoos süüa tervislikke võileibasid, juua kuuma piparmünditeed ja vahetada spordipäeva muljeid ning emotsioone.

Kokku tuli meeleolukas sügisportsündmus, kus koos lastega lustisid päris suure mõnuga ka lapsevanemad.

Eestis korraldab juba teist aastat lasteaedadele Spordinädalat Eesti Olümpiakomitee koostöös Ühendusega Sport Kõigile. Projekt on äärmiselt hästi vastu võetud, mida kinnitab sündmuste arv – seitsme päeva jooksul toimub üle 1200 erineva spordiürituse üle Eestimaa.

Suured tänud kõikidele, kes Tibutare spordipäeva toimumisele õla alla panid!

Terve Eesti eest!

Tibutare liikumisõpetaja Anna Sõõrd

Tibutare 9. rattamatk „Tunne oma koduümbrust“

5. septembril kogunesid juba üheksandat korda laupäeva hommikul kell 9.30 rattaentusiastid Tibutare juurde. Ilm oli esialgu kahtlasevõitu, aga selgines ja meil oli suurepärase päikesepäisteline rattasõidu ilm.

Võtsime suuna Harku-Järvele, et sõita edasi Männikule Valdeku järve äärde. Meie retkega sattus samale päevale rahvusvaheline Raudmehe võistlus. Selleks, et Väike-Õismäe kergliiklusteele saada, pidime ületama Paldiski maantee, kus toimus rattastega kihutamine. Paldiski maantee sai õnnelikult ületatud. Kokku pidime ratturite vahelt teed ületama kolmel korral. Sel korral olid meie ratturid linnas sõites juba julgemad. Enne Pääsküla rabasse jõudmist tegime ühe väikese hingetõmbe ja kehakinnituse peatuse.

Pääsküla rabas saime meeldiva üllatuse osaliseks. Meile ja nõmmekatele esines vaatetorni pealt Svjata Vatra ansambel.

Peale mõnda aega kontserdi kuulamist jätkasime vääntamist. Ühel hetkel oli meie peade kohal NATO lennuki õhuõppus. Umbes pool oli retkest läbitud, kui jõudsime järve äärde. Järvel lihvisid lainelaudurid oma sõiduuskusi, hiljem pidi algama ka võistlus, mida meie vaatama ei jäänud.

Järve ümbruses sõita eriti ei õnnestunud vaid ratast tuli nügida pehmetest liivaküngastest üles ja alla. See oli päris väsitav. Järsku saime aru, et oleme discolfi

mängu keskel. Samuti oli põnev jälgida kõrgemalt kohal eemal toimuvat motokrossi treeningut. Ühelt poolt motokrossi hääled ja teiselt laskeharjutuste paugud jätkasime oma teekonda. Peale liivas ratta nügimist saime järjekordse üllatava tee tunnistajateks. Meil tuli läbida mitu kilomeetrit märga, pehmet ja plögast kruusateed. Õnneks keegi ei kukkunud. Küll oli hea tunne, kui sai jälle asfaldi peal edasi sõita.

Kokku väntasime 42 kilomeetrit ja selleks kulus viis tundi. Retke jooksul nägime erinevaid sportimise võimalusi (rattasõit, lainelauasõit, discgolt, motokross, kuulsime laskeharjutusi) ning kogesime erineval maastikul sõitmist (asfalt, liiv, kruusaplöga). Koju jõudes oli nii mõnigi meie hulgast rampväsinud, aga õnnelik koos veedetud tore päeva üle.

Meie 10 vaprat ratturit.

Suur aitäh rajameister Markole mitmekesise rattaraja eest ja kõigile retkest osavõtjatele nii üllatuste rohke tore päeva ning vapruse eest.

P.s. Pool tundi peale koju jõudmist algas tugev vihmaadu.

Logopeed Aade

SPORDI - JA OLÜMPIAMUUSEUM TIBUTARES

22. septembril tuli Spordi- ja Olümpiamuuseum Tibutarese külla tutvustamaks lastele Eesti spordielu läbi aegade. Tutvustajateks olid muuseumi töötajad Marju ja Ingris. Kõigepealt näitasid nad lastele praegusi ja vanu fotosid meie sportlastest ja erinevatest spordialadest.

Kui Kelly Sildarut lapsed pildil ära ei tundnud, siis Ott Tänak oli kõigile tuttav. Samuti ei jäänud lapsed jänni spordialade mõistatamisega. Eriti huvitas lapsi foto, kus ujumisvõistlustel tuli vette laskuda läbi toru.

Seejärel võlus Marju suurest-suurest kotist välja erinevaid spordivahendeid, spordijalatseid ja -riideid. Seal oli mitu kiivrit, nii jalgratturite kui hokimängijate omi, mitmesuguse suurusega pallid erinevateks mängudeks, hokilitter, vanemad ja uuemad jooksuringad ning uisusaapad. Samuti Alar Siku alpinistisaapad ja Martin Järveoja rallisärk. Lastel oli hea võimalus neid oma käega katsuda, mida tavaliselt muuseumites teha ei tohi.

Eriti uudistasid lapsed pimedate jalgpalli, mis veeremisel helises. Sellega said lapsed ka silmad kinni mängida. Mitmel oli raskusi pallile pihta saamisega, sest see vajab ikka väga palju harjutamist.

Kotti mahtusid veel erinevad karikad ja medalid, nii kuld-, hõbe- kui pronksmedal.

Lapsed proovisid medaleid ka endale kaela panna; oli ikka uhke tunne küll.

Edasi arvati ära ja matkiti Marju järgi mitmesuguste spordialade

liigutusi: ujumist, uisutamist, suusatamist, poksi, kangi tõstmist jm.

Elevust pakkusid kiirust ja tähelepanu nõudvad spordimängud "Jääpall" ja Tuline pall".

Ürituse lõpus sai iga rühm kingituseks erinevate pallide piltidega Memoriini mängu.

Mida huvitavat jäi aga lastele endile meelde?

Kaspar: "Mulle meeldisid alpinistisaapad. Need olid nii rasked. Ma ei saa aru, kuidas ta nendega kõrge mäe otsa jõudis ronida. Tegelikult meeldis mulle seal kõik."

Steven Georg: "Mulle meeldis kõige rohkem pimedate jalgpall. Seda oli raske silmad kinni mängida."

Sten Aleksander: "Mulle meeldisid kõige rohkem karikad ja kuldmedal."

Suur aitäh toreda ja õpetliku hommikutunni eest muuseumi töötajatele ja liikumisõpetaja Annale, kes meile selle organiseeris!

Piilude õpetaja Marika.

TIBUDE SEPTEMBRIKUISED TEGEMISED

Tibud tarkusepäeval teadusteatri "Kolm pörsakest" vaatamas

Spordimuuseumi õppeprogrammil uudistamas

Tegime ise tervislikke võileibu, mida peale spordipäeva oli mõnus koos süüa!

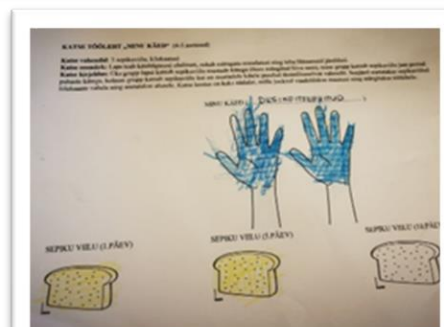
MIKIDE „MINU KÄED“ KATSE

Septembrikuu jooksul viidi Mikide rühmas läbi katse: mis juhtub sepikuga, kui teda katsuda mustade, pestud ja desinfitseeritud kätega. Eesmärgiks oli vaadelda ja tekitada arutelu kätepesu vajalikkusest ning näha päriselt, et mustad käed kannavad edasi pisikuid ja haigusi.

Lapsed jagunesid kolme testgruppi, igal grupil oli oma ülesanne:

- 1.grupp pidi katsuma sepikut täitsa mullaste ja mustade kätega
- 2.grupp tegi sepikule pai puhaste, värskelt pestud, kätega
- 3.grupp desinfitseeris käed vastava vahendiga ning seejärel puutus sepikut

Täideti katse tööleht ning seejärel pandi sepikud vaatluseks kapiukse külge (mis hakkab edasi juhtuma). Katse kestuseks on umbes 2-3 nädalat. Mikide katse on veel jõus, kuid muutusi on juba märgata 😊

Sepikud pärast 1.nädalat:

SIPSIKUTE TEGEMISED SEPTEMBRIS

1.septembril osalesid lapsed teaduspäeval

Spordinädalal külastas lasteaeda
Spordimuseum ja toimus vanematega
koos spordipäev

Sügise saabudes koristasime peenralt porgandid ja 1 suure päevalille. Ühiselt puhastasime porgandid pealsetest. Väikesed, lõhki kasvanud ja pealsed saatsime rühma laste jänkudele ja partidele. Porgandi saagiks tuli 5 kg ja päevalille õis kaalus 2,5 kg

Vahepeal käisime ka mänguväljakul lustimas

Sipsikute rühma õpetajad Meelika ja Silvi

VÄIKESTE NAKSIDE TEGEMISED TARKUSEKUUL

Suured Naksmannid kooli saadetud ja uus neli aastat kestev teekond väikeste Naksidega on augustikuust alates alanud.

Esimene ettevõtmine, millest koos kõigi Tibutarelastega sai osa võetud oli **teadmispäeva tähistamine**. Külla oli tulnud Teadusteater „Kolm Pörsakest“. Katsed pakkusid lastele põnevust, rõõmu ja ka natuke hirmu.

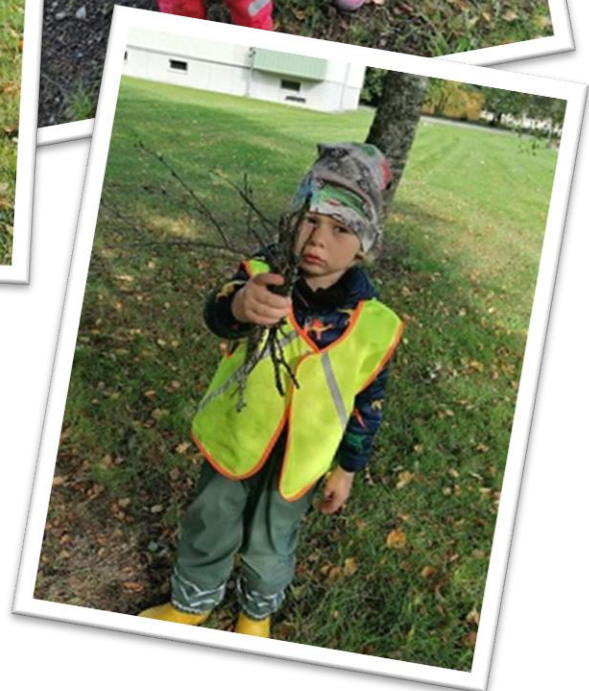

Esimene õuesõppe päev. Igal nädalal toimub meie rühmas üks-kaks tegevust õues, kus lapsed teevad tutvust loodusega, loodushoiuga, õpivad loodust vaatlema, kirjeldama nähtut, õpivad tegema koostööd rühmakaaslastega. Nii meie esimene õppekäik viiski Nakside rühma pikaajaliste sõprade „kasepuude“ juurde. Õeldi puudele „tere“, kallistati, mängiti puulehtetega ja ehitati putukatele pesa.

Teine kord aga käisime külas vahtrapuudel- aitasime puude alust mahalangenud okstest puhastada ja valmistasime karule talveks koopa, et ta saaks varsti puhkama minna ning lehtedest tegime puule teki, et tal talvel külm magada ei oleks.

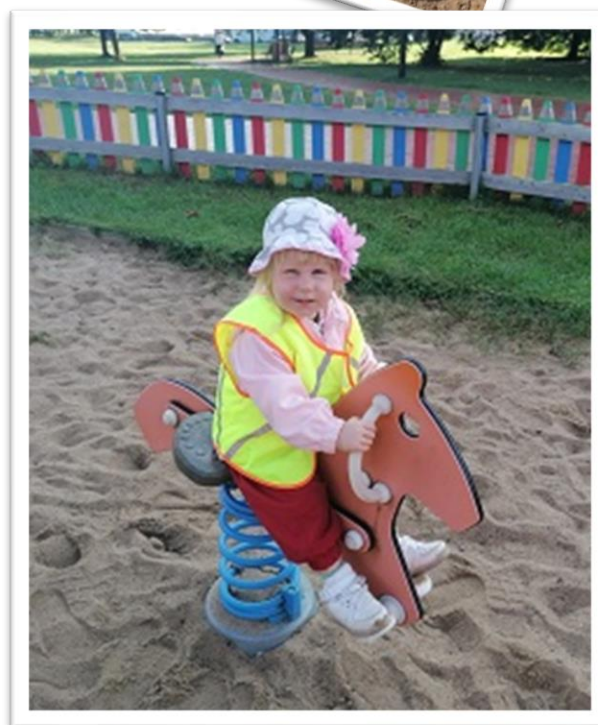
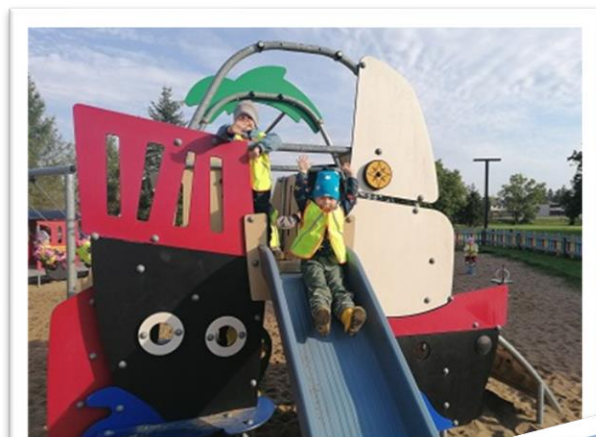

Sügise sünnipäeva tähistasime nii rühmas erinevaid liikumismänge mängides ja vanemate toodud puuviljadega maiustades...

...kui ka õues Tui pargi mänguväljakul lustides.

Spordipäeval „Liikudes võidab alati“ osales meie rühmast 12 peret- väga hea tulemus. Aitäh kõigile koos vanematega nautisid igati vahvaid ja lõbusaid sportlikke tegemisi. Kõik olidki võitjad. Lapsed

Liiklusnädalal käisid Naksid parklas suurte reisibussidega tutvust tegemas.

Mihkclipäeva mängupidu toimus seekord Nakside röödul. Tibutares on saanud traditsiooniks, et suured kooliminejad teevad uutele väikestele Tibutarelastele kingitused ja võtavad nad vastu oma suurde lasteperre. Meie rühma headeks sõpradeks olid Piilude lapsed. Hästi toredaks üllatuseks peale mängupidu oli, et iga meie rühma tüdruk saigi endale Piilutüdrukute hulgast sõbra – koos mängiti terve hommikupooliku ja kindlasti see sõprus kestab nüüd kauemgi.

Pilte ja muljeid jagas
õpetaja Sirje

MUUMIDE SEPTEMBER

Tarkusepäeva tähistasime koos
Teadusteatri „Kolme pörsakesega“

Mängisime bingot!

Avastasime looduse värve ja lõhnu.

Tegime katseid...

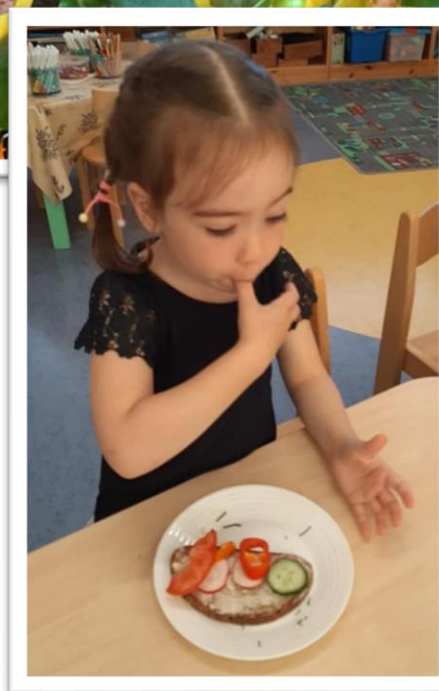
ja pidasime piknikku!

Kunsti tegime ka!

Enda tehtud võileivad maitsevad ikka kõige paremini!

Ja sportida on mõnus! Eriti koos emme ja issiga!

Uute Tibutare laste vastuvõtmine

Kiisud võtsid vastu väikesed Kröllide lapsed

29.septembril 2020

Kiisude rühma lapsed õpetasid saalis väikestele sõpradele – Kröllidele selgeks Tibutare lasteaia popi tantsuloo „TIBUTANTS“ 😊

Seejärel andsid Kiisulapsed väikestele Kröllidele üle kingitused. Peale kinkide jagamist tantsutrall jätkus ning loomulikult oli järgmiseks tantsulooks Kiisude rühma, vaata et tunnuslaul: „KIISUD KEERUTAVAD TANTSU“ (Muusika võetud Youtubist, esitajad Liisa Liiva ja Laulupesa lapsed). Seejuures olid Kiisude rühma tüdrukud väga lähedad eestantsijad ning lastele tegi see väga palju rõõmu.

Tantsisime ka ühe aeglasema laulu järgi „SINU MOODI“ (Muusika võetud Youtubist, esitajad Liisa Liiva)

Ja lõpuks läksime saalist ühe torede „rongisõiduga“ rühma tagasi.

Piilud võtsid vastu väikesed Naksid lapsed

30.septembril 2020

Pidu toimus Naksid rühma rõdul. Jagati kingitusi ja samuti läks ka seal tantsuks.

Loomulikult tuli väikestele õpetada selgeks Tibutare lasteaia popp tantsulugu „TIBUTANTS“ 😊

Kuna Naksidel oli oma lemmik laul pakkuda „Bussilaul EESTI KEELES / wheels on the bus“ (Muusika võetud Youtubist, Laulab Sofia), siis õpetasid nad oma sõpradele Piiludele ka selle selgeks.

ÕNNITLEME SEPTEMBRI- JA OKTOOBRIKUU SÜNNIPÄEVALAPSI!

10.september - JOY MARTINSON

1.oktoober - MARJE TÕNSIL

21.september - SIRJE LIPPUR

10.oktoober - KATRIN MÄELT

25.september - ANGELA KIILMAA

10.oktoober - MARI SAARON

28.oktoober - ENE RANNAMETS

Toimetas õp. Virge

KOHTUMISENI!

